

DATUM 27 juli 2021
KENMERK 20200827_0002
VAN
AAN

PROJECT Zonnepark Dintel te Steenberg
OPDRACHTGEVER ZonXP

AANVRAAG WATERVERGUNNING ZONNEPARK DINTEL

1. INLEIDING

De grondeigenaren, lokale ondernemers, en ZonXP, een 100% Nederlandse ontwikkelaar, hebben de wens om ruimte te bieden aan duurzame initiatieven in de gemeente Steenberg. De partijen hebben een overeenkomst gesloten waarbij wordt gestreefd naar het realiseren van een zonnepark ter hoogte van het windpark Dintel Zuid aan de rivier de Dintel. Het park blijft daarmee deels in lokaal eigendom en volledig in Nederlands eigendom. De aanvraag omgevingsvergunning is ingediend door ZonPV Dinteloord B.V. een dochteronderneming van ZonXP. Met de grondeigenaren zijn afspraken gemaakt over het gebruik van de gronden. In het kader van de visie Energie en Ruimte van de gemeente Steenberg is een ambitie geformuleerd om als gemeente energieneutraal te worden. Hiervoor is voor de opgave tot 2030, naast het benutten van het daklandschap nog circa 93 hectare aan zonnevelden nodig. Onderdeel van de ontwikkeling zijn onderstaande activiteiten waarvoor een watervergunning nodig is:

- Zonnepanelen plaatsen in profiel van vrije ruimte van de waterkering (Keur art. 3.3)
- Kabels en leidingen in het dijklichaam (Keur art. 3.3)
- Beplanting aanbrengen in de A-beschermingszone van de waterkering (Keur art. 3.3.)
- Werkzaamheden in de beschermingszone van de A-watgang van de Dintel (Keur art. 3.1)

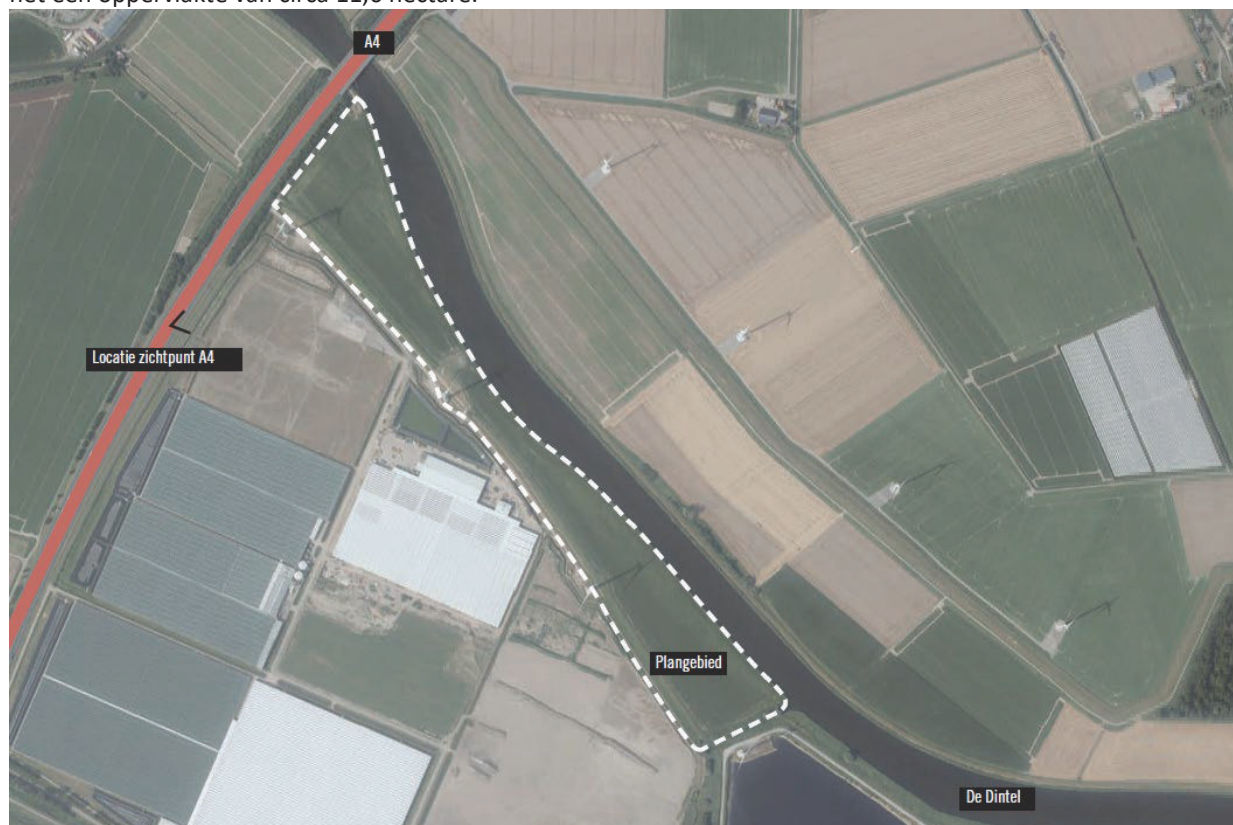
Op 7 oktober 2020 is een aanvraag omgevingsvergunning bij de gemeente Steenberg ingediend.

Figuur 1 Ligging projectgebied

2. ONTWIKKELING

Het beoogde zonnepark, Aan De Dintel, ligt langs de Dintel in de gemeente Steenberghe. Het perceel ligt aan de oostzijde van de A4 en ligt aan de voet van een dijk waar windmolens geplaatst zijn. Op dit moment wordt het perceel agrarisch gebruikt en heeft het een oppervlakte van circa 11,6 hectare.

Figuur 2 projectgebied

Figuur 3 Legger waterschap

2.1 Zonnepanelen

De panelen worden geplaatst in een zuid-opstelling. Met deze opstelling worden de panelen geplaatst op een stellage die de panelen plaatst met een helling van 10-25 graden ten opzichte van het maaiveld. In deze hellingshoek hebben de panelen gedurende het jaar een gemaximaliseerde opbrengst. De initiatiefnemer kiest hierbij voor een zuid opstelling omdat door deze opstelling meer ruimte is tussen de verschillende rijen, waardoor de ondergrond beter benut kan worden voor ecologische meerwaarde. De panelen worden geplaatst op een hoogte van minimaal 1 meter, i.v.m. de waterbergende functie van het gebied. Met een vrije ruimte van 1 meter is het mogelijk dat onder de panelen schapen kunnen grazen. De bouwhoogte van de panelen bedraagt circa 2,4 m. De ruimte tussen de panelen bedraagt 1,7 meter. Door de zuid opstelling en de hogere paneelopstelling (met een hoogte van 1 meter tot de onderzijde van de panelen) is er meer lucht en ruimte onder de panelen beschikbaar waardoor er, ook met een afstand tussen de rijen van 1,7m, voldoende licht en water tussen de rijen met panelen komt om de bodem in goede kwaliteit te houden en om verdroging te voorkomen. Bovendien worden er EVZ-stapstenen toegevoegd aan de randen en in het midden van het zonnepark. Met de ruimte tussen panelen en de EVZ-stapstenen in het zonnepark wordt gezorgd voor vegetatie en tevens voor neerslag en licht onder de panelen. De gedragscode Zon op Land hanteert een ondergrens van 25% onbedekt oppervlak van het gebied van het project (van boven af gezien). Met een onbedekt oppervlak van 8,9 ha in een projectgebied van 15,8 ha wordt deze ondergrens ruimschoots gehaald.

In figuur 4 is de beoogde ontwikkeling ten opzichte van de beschermingszone van de waterkering weergegeven. De zonnepanelen in blauw, in geel zijn de trafo's weergegeven en de groene vlekken zijn de locaties voor de landschappelijke inpassing weergegeven. De perceeleigenaar is verantwoordelijk voor het regulier onderhoud van de waterkering. Het buitengewoon onderhoud is een verantwoordelijkheid van het waterschap.

De panelen hebben een fundering die circa 100 cm in de grond wordt geplaatst. Om het zonnepark wordt geen hekwerk geplaatst. In bijlage 5 is de doorsnede tekening van de zonnepanelen opgenomen.

Begroeiing onder de panelen

Onder de zonnepanelen, die op een hoogte van circa 1 meter worden geplaatst is ruimte voor het verschralen van het huidige agrarisch perceel. Door de verschraling van het perceel ontstaat er ruimte voor inheemse kruiden- en bloemsoorten. Daarnaast zal worden ingezet op ecologisch beheer door middel van schapen. Jaarlijks wordt er gemaaid. Het maaisel zal hierbij worden afgevoerd. Dit draagt bij aan de verschraling van de bodem en de bestrijding van ruigtes als distel en zuring.

Legend:

	Trafo Station		Onderhoudspad
	Projectgebied: 11,6 ha		Moduleoppervlakte: 61.281,60m²
	DC / AC trench Route		Waterkeringszone
	CCTV		Beschermingszone
	Ingang Park/ Parkeerplaats		Voet van de Legger
	Defensie: Pijpleiding		Inkoopstation
	Hoogspannings-net		

Rev	Date	Description	Initials
08	28.05.2021	Afmetingen ingevoerd	Mak
07	21.01.2021	Defensieleiding en kabel windpark toegevoegd	Mak
06	11.01.2021	Inkoopstation toegevoegd	Mak
05	19.10.2020	Naam van laag gewijzigd: Hekwerk verwijderd	Mak
04	07.10.2020	inplanning Voet van de Legger	Mak
Drawing Status			

Figuur 4 inrichting zonnepark (bijlage 2 bij de aanvraag)

Transformatorstations

De door de zonnepanelen opgewekte energie wordt verzameld in transformatorstations. In het park worden 5 transformatorstations gerealiseerd. Deze hebben een omvang van ca. 2,8 x 4,0 meter en hebben een hoogte van 2,1 meter. De transformatorstations worden, na overleg met de Brabantse Delta, binnen in het gebied zelf geplaatst, aan de zijde van de Dintel, buiten de waterkeringszone. Vanwege de functie van het gebied als waterbergingsgebied worden ook de transformatoren op palen geplaatst. Hierdoor worden de transformatoren geplaatst op een hoogte van circa 1 m boven het maaiveld, zodat deze in geval van hoogwater droog blijven staan. Doordat de ruimte onder de panelen vrij blijft en onder de transformatoren water door kan blijven stromen, leidt dit ook niet tot een beperking van het waterbergend vermogen van het projectgebied.

De grondterpen waar de transformatorstations worden opgezet, worden met een gesloten grondbalans binnen het projectgebied gerealiseerd. De benodigde grond wordt opgegraven op plekken buiten de waterkeringszone. De grondterpen worden circa 1,5 meter diep geplaatst.

2.2 Natuurvriendelijke oevers

Langs De Dintel wordt een natuurvriendelijke oever aangelegd. Dit is een A-watgang conform de Keur. Een A-watgang heeft een beschermingszone van 5 meter. In het kader van de landschappelijke inpassing is een beheerplan opgesteld. In dit beheerplan wordt in beeld gebracht op welke wijze het beheer van de landschappelijke inpassing plaatsvindt. Het beheerplan is opgenomen in de bijlage 4. (De landschappelijke inpassing voorziet tevens in de aanleg van een natuurvriendelijke oever langs de Derriekreek. Op dit moment wordt nog overleg gevoerd over de technische inrichting van deze zone en over het beheer, daarom is er voor gekozen om voor deze landschappelijke inpassing nog geen watervergunning aan te vragen.

Permanente en tijdelijke elementen

Een aantal elementen die dienen ter inpassing van het zonnepark zullen worden aangemerkt als permanente elementen, deze zullen ook na 25 jaar nog in stand worden gehouden als het zonnepark weer is verwijderd. Een aantal onderdelen van de landschappelijke en ecologische inpassing zijn elementen voor 25 jaar, die weer worden verwijderd nadat het zonnepark ook is verwijderd.

De permanente natuurelementen in het zonnepark zijn de EVZ-strook langs de Derriekreek en de EVZ-strook langs de Dintel, (de rietkraag met begeleidend broekbos en de plas-draszone). Daarnaast zal ook de dijk in de toekomst, na verwijdering van het zonnepark, in ecologisch beheer blijven. Het bloemrijkgrasland, het groene middengebied en de EVZ-stapstenen binnen het zonnepark zijn natuurelementen voor 25 jaar. Na 25 jaar zal worden gekeken naar de meerwaarde van de bomen langs de Dintel voor de EVZ-strook om te bepalen of de bomen na 25 jaar worden gehandhaafd.

De Dintel

In figuur 4 is de beoogde beplanting weergegeven met donkergroen. Dit betreft de beplanting in het midden van het projectgebied en een stukje aan de zuidzijde. De bestaande rietkraag langs de Dintel is in onderhoud bij het waterschap en wordt vanaf het water onderhouden.

Langs de Dintel zal de natuurlijke oever versterkt worden door op enkele locaties de oever te 'verflauwen'. Zo zal er meer ruimte ontstaan voor een optimale leefomgeving voor amfibieën, libellen, vissen en kleine vogels waaronder de rietzanger.

De ecologische verbindingszone loopt langs de Dintel. In de huidige situatie ligt hier nu een rietkraag die varieert van 9-16 meter breed.

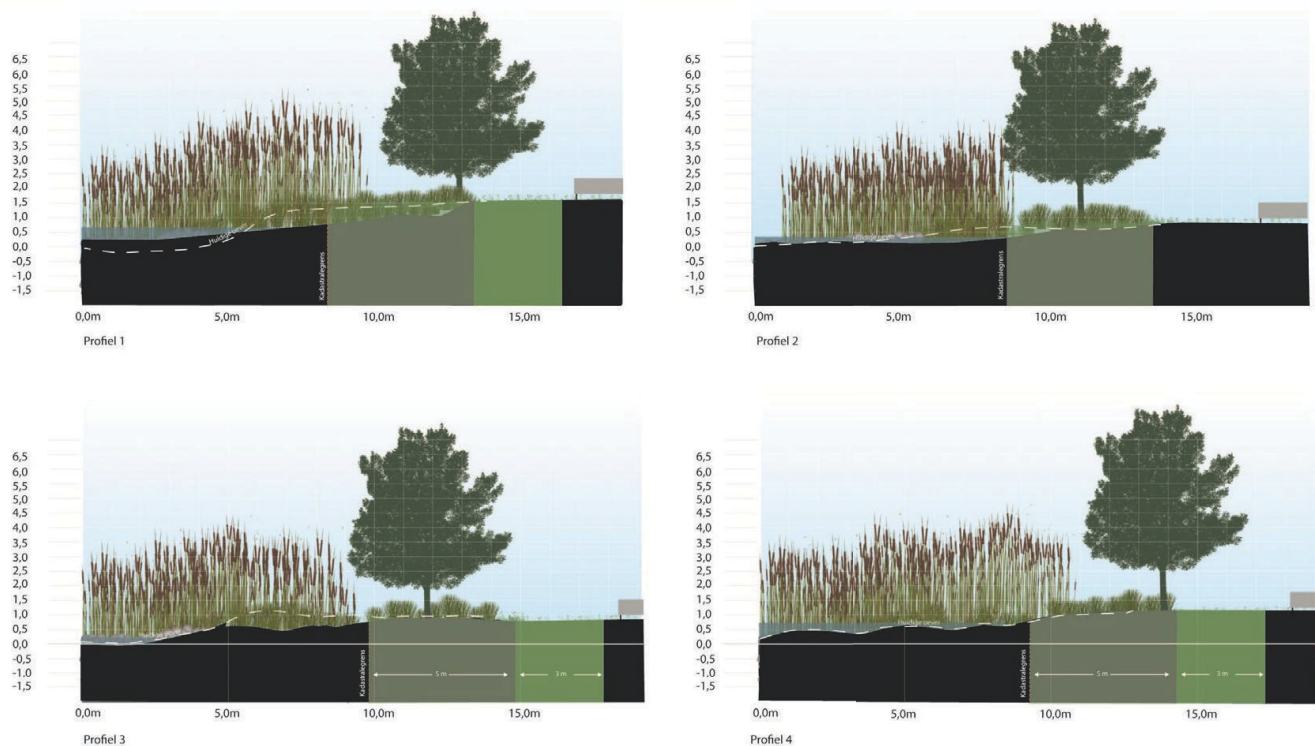
Om het gebied optimaal in te richten voor de doelsoorten is er een zone van circa 17 meter breed ingericht om de EVZ langs de Dintel te versterken. Aan de noordzijde van het perceel, langs de Dintel, zal de natuurlijke oever op diverse plekken versterkt worden. De huidige rietkraag zal verbreed en versterkt worden. De oevers worden op enkele plekken 'verflauwd' waardoor er meer afwisseling in de oever wordt gecreëerd. Door meer inhammen in de oever te creëren, ontstaan er meer schuilplaatsen waardoor er afwisseling van leefomgeving ontstaat er meer ruimte is voor (unieke) vegetatie. De leefomgeving van vissen en amfibieën en kleine vogels, zoals de rietzanger, zal optimaal worden.

Achter de rietkraag komt een groenzone met Zwarte Els en struweel; Beek begeleidend Broekbos. Deze zone is minimaal 5 meter breed en zal in verbinding staan met de stapstenen in het plangebied. Deze zone wordt op een natuurlijke manier ingericht waardoor de Elzen niet in een strakke lijn worden geplaatst, maar juist verspringend in de zone staan dat voor diversiteit zorgt. De maximale afstand tussen de bomen is 15 meter.

Deze bomen worden aangeplant om de eerder geplaatste kassen, ten zuidwesten van het zonnepark, aan de noordzijde landschappelijk in te passen en functioneren als vliegroute voor (kleine) vogels en vleermuizen. Het struweel wat als onder beplanting aangeplant wordt, zal bestaan uit meidoorn, gewone vlier, hondsroos en wilde kamperfoelie. Het struweel biedt naast voedsel ook een schuilplaats voor vogels (rietzanger, blauwborst), kleine zoogdieren (waterspitsmuis, meervleermuis) en andere insecten. De verschillende struweelstroken in het zonneveld functioneren als stapstenen en verbindingroutes voor deze dieren.

Het onderhoudspad wat ten zuiden van de Zwarte Elzen ligt is 3 meter breed. Dit is een groen pad wat op een natuurlijke manier in het zonnepark wordt toegepast. Het is een onverhard pad en wordt geleid door de 5 meter brede groenzone.

De zone langs de Dintel zal worden ingericht als permanente natuur. Voor start van de werkzaamheden wordt een vegetatiekaart ter goedkeuring aan het waterschap voorgelegd.

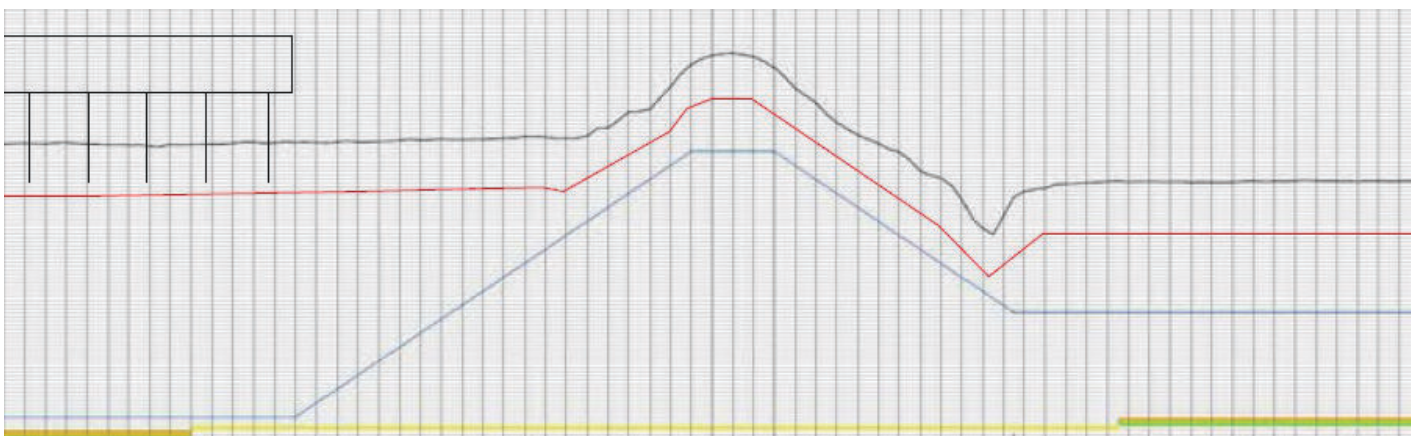

Figuur 5 inrichting De Dintel

2.3 Kabels en leidingen

Het zonnepark wordt gecombineerd met een windpark, waardoor er een dubbelgebruik in energieopwekking ontstaat. Voor de aansluiting op het netwerk wordt gebruik gemaakt van dezelfde kabel (cable-pooling) als de windmolens. Dit heeft als voordeel dat de kabel optimaler gebruikt kan worden.

ZonXP en Windpark Zuid Dintel hebben een intentieovereenkomst gesloten om 10 MVA van de benodigde capaciteit van het zonnepark op de kabel van het windpark aan te sluiten. Ten opzichte van een directe aansluiting van het zonnepark op het aansluitstation bespaart dit 8 MVA op het netwerk. Er zijn verschillende varianten van cable-pooling mogelijk. Deze worden door middel van een haalbaarheidsonderzoek verder onderzocht, samen met Enexis en windpark Zuid-Dintel, waarbij met elkaar wordt bepaald wat de meest reële variant is.

Figuur 7 doorsnede waterkering ten opzichte van de kabel (rood)

In figuur 7 is de locatie van de kabel weergegeven. De kabel heeft een lengte van circa 150 meter. Het is mogelijk dat in het technisch ontwerp de exacte locatie van de kabels wijzigt. De exacte locatie wordt voor start van werkzaamheden aan het bevoegd gezag ter goedkeuring voorgelegd. De kabel blijft altijd buiten het leggerprofiel, hierbij wordt de kabel maximaal 1 meter onder maaiveld gelegd. Een boorplan voor de aanleg van de kabel wordt opgesteld en ter goedkeuring aan het bevoegd gezag voorgelegd voor start van de werkzaamheden.

3. MAATSCHAPPELIJKE MEERWAARDE

In het zonnepark is rekening gehouden met de verschillende beschermingszones. De teenlijn van de dijk uit de legger is in het technisch ontwerp vrijgehouden van constructies. Dat houdt in dat hier geen zonnepanelen worden geplaatst. Buiten de Teenlijn in de waterkeringszone worden wel panelen geplaatst. Op basis van het beleid van het waterschap is de realisatie van gebouwen binnen deze zone alleen mogelijk in het geval van een zwaarwegend maatschappelijk belang. De opwekking van duurzame energie is binnen Nederland een belangrijk uitgangspunt. In verschillende beleidsdocumenten wordt ingezet op de duurzame opwekking van elektriciteit. Deze locatie is in het gemeentelijk beleid aangewezen als een belangrijke locatie voor de opwekking van duurzame energie. Daarmee is sprake van een groot maatschappelijk belang. Daarnaast geldt dat de maaiveldhoogte ter plaatse ruim voldoende is ten opzichte van de theoretische dijk, waarmee de ontwikkeling van het zonnepark geen onevenredig effect heeft op de dijkveiligheid ter plaatse. Zie figuur 7.

Tenslotte worden de transformatorstations buiten de beschermingszone geplaatst.

Deze uitgangspunten, alsmede het geringe effect van het zonnepark op de doorstroomcapaciteit, zijn in vooroverleg besproken met het waterschap. Voor de bestuurlijke toestemming voor buitendijks bouwen is de eerder ingediende omgevingsvergunning overgelegd aan het waterschap. Op 17 november 2020 is het dagelijks bestuur van het waterschap akkoord gegaan met de buitendijkse ontwikkeling van het zonnepark.

Het zonnepark draagt op verschillende manieren bij aan een maatschappelijke meerwaarde. Ten eerste wordt voorzien in een investering in aanvullende inrichtingselementen boven op de landschappelijke inpassing. In totaal wordt circa 3 hectare meer natuur gerealiseerd rondom het zonnepark dan op basis van de basisinrichting noodzakelijk is. Tevens wordt met de landschappelijke inpassing van het zonnepark een deel van het AFC Nieuw Prinsenland landschappelijk ingepast. Ten tweede biedt de initiatiefnemer op verschillende manieren mogelijkheden voor financiële participatie voor omwonenden. Ten derde kunnen er door de initiatiefnemer lessen worden verzorgd op basisscholen, waarbij leerlingen op een laagdrempelige en interactieve wijze, waarbij ook een veldbezoek tot de mogelijkheden behoort, kennis kunnen maken met de opwekking van duurzame energie en zonne-energie. Ten slotte is de initiatiefnemer bereid om een deel van de winst uit het zonnepark te investeren in een gebiedsfonds voor Dinteloord. De initiatiefnemer en de dorpsraad hebben hiervoor een intentieovereenkomst ondertekend.

De omgevingsvergunning voor het zonnepark wordt ten slotte verleend voor een periode van 25 jaar. In de omgevingsvergunning en de, nog te tekenen, anterieure overeenkomst tussen de gemeente en de initiatiefnemer worden voorwaarden opgenomen ten aanzien van de verwijdering van de opstelling voor zonne-energie en het naar de bestaande toestand brengen van het perceel.

Bovenstaande is tevens onderdeel van de aanvraag omgevingsvergunning.